

**ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI
FAKULTA PEDAGOGICKÁ**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2018

ANDREA FIALKOVÁ

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ

KATEDRA VÝTVARNÉ VÝCHOVY A KULTURY

Fakulta pedagogická ZČU – tvorba videoklipu

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Andrea Fialková

Vizuální kultura se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: PhDr. Jan Mašek, Ph.D.

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

V Plzni, 29. června 2018

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Velmi děkuji svému vedoucímu práce PhDr. Janu Maškovi, Ph.D., za jeho cenné rady, inspiraci, připomínky, trpělivost, metodické vedení bakalářské práce a především možnost věnovat studijní a praktickou pozornost české i celosvětové multimediální sféře.

Obsah

ÚVOD	7
1 DOKUMENTÁRNÍ FILM	8
1.1 Co je dokumentární film?	8
1.2 Metody a tvorba	9
2 HUDEBNÍ FILM	10
2.1 Co je hudební film?.....	10
2.2 Funkce hudby	10
2.3 Zvuk.....	11
3 PROPAGAČNÍ VIDEO	13
3.1 Charakteristika.....	13
3.2 Propagace vzdělávacích institucí	13
3.3 Psychologické aspekty k tvorbě videa	14
3.4 Autoři a příklady	15
3.4.1 Slezská univerzita v Opavě	15
3.4.2 Katolická teologická fakulta UK	17
3.4.3 Fakulta sociálních věd UK	18
3.4.4 Česká zemědělská univerzita (ČZU).....	19
3.5 Co nám nabízí FPE ZČU?	20
4 VIZUÁLNÍ KULTURA A VIDEO	20
4.1 Umění a video.....	20
4.2 Animace a výtvarná výchova	21
4.3 Audiovizuální pořad ve vzdělávacím procesu.....	21
5 REPORTÁŽ	23
5.1 Co je reportáž?	23
5.2 Prvky reportáže v mé práci.....	23
6 JAZYK A KOMUNIKACE VE FILMU	24
6.1 Titulky	24
6.2 Dabing.....	24
6.3 Plakáty a trailery.....	25
6.3.1 Filmový plakát.....	25

6.3.2	Filmový trailer	25
7	TVORBA VIDEO	27
7.1	Záběr	27
7.1.1	Velikost záběru	27
7.1.2	Rakurs	28
7.1.3	Délka záběru	28
7.2	Střih.....	29
7.2.1	Druhy střihů	29
7.3	Kamera.....	29
7.4	Scénář	30
7.4.1	Bodový scénář	30
7.4.2	Literární scénář	30
7.4.3	Technický scénář.....	31
8	MÁ PRÁCE	32
8.1	Záběry	32
8.2	Hudba	35
8.3	Efekty	36
8.4	Střih.....	37
8.5	Scénář	38
8.6	Jazyk a komunikace ve videu	42
9	REFLEXE	44
	ZÁVĚR	46
	RESUMÉ	47
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ	48
	SEZNAM OBRÁZKŮ	49

Úvod

Předkládanou bakalářskou práci tvoří videoklip natočený ve full HD rozlišení, který je zaměřen na Pedagogickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni. Ve videoklipu jsem se specializovala na studentský život na této fakultě, a to z hlediska studentů, kteří naši fakultu studují. Celý scénář videa jsem pečlivě vymýšlela nejenom na základě reportážních a propagačních videí, které mi byly velikou inspirací, ale i z hlediska psychologie. Díky propagačním a psychologickým prvkům videoklip celkově směřuje pro věkovou kategorii od patnácti do dvaceti let.

Mým úkolem tedy bylo zaujmout tuto věkovou kategorii, aby se absolventi středních škol přihlásili na naši fakultu. Použila jsem záměrně záběry z katedry tělovýchovy a sportu pro žáky, kteří mají rádi sport a adrenalin, což je v dnešní době adolescenta velmi populární. Dále jsem použila záběry z chemie a cizího jazyka pro ty absolventy středních škol, kteří mají rádi cizí jazyky a celkově samotné studium.

Ve videoklipu hraje velkou roli výklad studentky ZČU, jak probíhá její studentský den od rána do večera, čímž se divák může vcítit do role studenta vysoké školy.

Teoretická část této práce se věnuje významu využití dokumentárního, hudebního a propagačního videa, které audiovizuálně dokumentuje a propaguje život a činnosti školských zařízení a vzdělávacích institucí. Také se v práci zabývám reportážním uměním i natáčením obecně.

Tato práce bude obohacena mými zkušenostmi z natáčení a celkově mými dojmy při zpracování videa spolu s porovnáním teorie střihů a záběru s realitou.

Musím dodat, že jsem v životě ještě nikdy nic netočila a tuto bakalářskou práci jsem vzala jako životní výzvu zkusit si něco nového, popřípadě se tomu věnovat dál.

1 Dokumentární film

1.1 Co je dokumentární film?

Na filmové scéně existuje několik různých žánrů. Skoro vždycky rozpoznáme dokumentární film od komedie nebo fikčního filmu. Filmoví diváci, kteří vstupují do kina, aby se podívali na film *Putování tučňáků (La Marche de l'empereur, 2005)*, očekávají, že uvidí skutečné ptáky v přírodě, a ne vtipné karikatury, jakými byli třeba tučňáci ve filmu *Madagaskar (Madagascar, 2005)*.¹

Dokumentární film v nás vyvolává pocit pravdivosti, skutečnosti a věrohodnosti. U spoustu lidí dokumentární film evokuje inscenaci a scénář, jenž si dokumentarista řádně připravil. Což dokumentu značně ubírá na kvalitě a preciznosti. Sama jsem se s tím setkala u několika dokumentárních filmů, které se zabývaly problematikou slabších sociálních vrstev, například z oblasti různých závislostí nebo z oblasti kriminality. Ze začátku jsem měla dojem, že film je opravdu autentický, ale následně jsem poznala špatný herecký výkon hlavní postavy v dokumentu. V situaci, kdy měla být osoba smutná, se nepatrně usmívala do kamery. Přemýšlela jsem, zda je to záměr režiséra, nebo zda hlavní postava byla nervózní. Ale co je vlastně precizní dokument? Kameraman, který natáčí záběry „teď a tady“, musí být zručný a pohotový. Týká se to hlavně televizních reportáží u nehod, kde je jasné, že celá akce by se jen stěží inscenovala pro dokonalé záběry.

Zatímco dokumentární film sloužící obecnějšímu cíli předávání informací se může považovat za legitimní v rámci inscenace záběrů.

V některých případech může inscenování posílit dokumentární hodnotu filmu.²

Zde se mi právě má nejistota u dokumentu o sociálně slabších vrstvách vyjasnila. Inscenace různých záběrů dodává filmu šmrnc. A právě při studiu dokumentárního filmu jsem vše pochopila.

Je to druh, nebo koncepční dramaturgická filmová forma (typ), nebo specifický subjektivní umělecký filmový obraz? Existuje vůbec? Jestliže ostatní pevně definované

¹ BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011, s. 449. ISBN 978-80-7331-217-6.

² BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011, s. 449. ISBN 978-80-7331-217-6.

druhy filmové tvorby jsou velmi zřetelně koncepčně určeny, tak u dokumentárního filmu je situace poněkud komplikovanější.³

Dokument tedy pracuje s realitou, která nám je sdělována, zatímco jakýkoliv hraný film pracuje s iluzí skutečnosti.

1.2 Metody a tvorba

Dokumentární metoda je definována ve vztahu k vizuálnímu a zvukovému okolí a k tomu, co může být filmováno, jinak řečeno k „afilmovému“, s přihlédnutím k omezením, která si vynucuje technický materiál (osvětlení, vzdálenost, kvalita zvuku), ale současně s vědomím, že kamera a magnetofon mohou zaznamenat i to, co lidským smyslům během natáčení uniká.

Co se týče natáčení dokumentárního filmu, existují zde tři podmínky, které nám napomáhají udržet formu a styl dokumentu při tvorbě videa.

První podmínkou je vztah kontaktního zvuku spolu s natáčením. Jedná se o „život zachycený z nenadání“. Tato podmínka eliminuje studiové natáčení ve prospěch exteriérů.⁴

Druhá podmínka navazuje na první, kdy průběh natáčení je určován okolnostmi. Pokud dané prostředí známe velmi dobře, je to bráno jako náhrada scénáře celého natáčení.

A naposledy třetí podmínka, která se dá lehce obejít, je podmínkou filmového štábu, který je viditelně přítomný v místě natáčení, aniž by divák pojal jakékoliv podezření.⁵

Režisér celého dokumentu by měl být zároveň autorem, který vnímá vnitřní propojení tvorby a tvůrce. Což jsem se sama ve svém videu, které je součástí této kvalifikační práce, snažila dodržet.

³ SUCHÁNEK, Vladimír. *Topografie transcendentních souřadnic filmového obrazu: úvod do problematiky uměleckého obrazu jako duchovně-estetické skutečnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002, s. 101. ISBN 80-244-0417-6.

⁴ GAUTHIER, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. Praha: Akademie múzických umění, 2004, s. 348. ISBN 80-7331-023-6.

⁵ GAUTHIER, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. Praha: Akademie múzických umění, 2004, s. 349. ISBN 80-7331-023-6.

2 Hudební film

2.1 Co je hudební film?

Hudební film, jinak také jako videoklip, je krátkometrážní, zpravidla 3-5 minutový audiovizuální žánr, který vzniká za účelem vizualizace konkrétní hudební skladby. Pro nás, mladé diváky, se stal videoklip nedílnou součástí každodenního života. Poslech hudby spolu s videoklipem mladou generaci v posledních letech natolik přitáhl, že se stává jedničkou v žánrech. Stává se tak propagačním, reklamním a zároveň hudebním klipem. Díky sponzorům spousta zpěváků a kapel používá záměrně jejich značky ve svém videoklipu. Mladé teenagery mohou také videa velmi ovlivňovat jak s módními trendy, tak i s majetkem a celkovým vystupováním slavné osobnosti. Dnes již každý zná YouTube, kde je nespočet hudebních videoklipů. Vzhledem k růstu diváků se snaží dnešní hudební scéna zaměřovat hlavně na vizuálnost.

S hudebním filmem se setkáme nejenom na internetových stránkách, ale i v televizních programech, jako je Óčko, MTV a další. Mě osobně tento fenomén také přitáhl. Možná i díky tomu, že mám svůj vlastní hudební videoklip, kde zpívám i hraji.

2.2 Funkce hudby

Hudba je velmi složitým zvukem, který má četné možnosti, jak upoutat pozornost diváka. Má být zařazena jen tehdy, jestliže má v celkovém výrazu audiovizuálního sdělení plně funkční úlohu. Pokud ji použijeme bez přihlídnutí k obrazu a dějové akci, tj. nemá „vnitřní opodstatnění“, je lépe ji nezařazovat, popř. nahradit ruchy prostředí, mluveným slovem apod. Mechanické užívání hudby během celého videopořadu může značně oslabit celkový dojem.⁶

Ve své práci používám hudbu jako doprovodný prostředek k určitému dění v záběrech, který je bezprostředně závislý na sledu vizuálních záběrů a významně podporuje dramatizační účinky a náladovou atmosféru pořadu. Aby celková forma videoklipu nebyla nudná, zvolila jsem i metodu mluveného slova spolu s ruchy daného prostředí jako například cinkání příborů v menze. Celkově ruchy ponechané ve videoklipu

⁶ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 102. ISBN 80-7082-608-8.

dodávají videu na pravdivosti a realističnosti, což bylo mým cílem k tomu, aby se videoklip nejevil spíše jako hraný a vymyšlený. Z hlediska propagačního filmu na naši školu jsem musela ponechat určité ruchy daného prostředí k tomu, aby se film jevil jako pravdivý.

V amatérské tvorbě se pořady ozvučují převážně hudbou již vytvořenou, zaznamenanou na deskách či kazetách. Protože je tato hudba kdykoliv k dispozici, označujeme ji v praxi jako archivní hudbu.⁷

Pro vlastní kvalitativní výběr archivní hudby se doporučuje nevybírat zpívané skladby, zejména pokud nemá píseň hlubší nebo funkční vztah k obrazovému ději. Všeobecně známé a při určitých příležitostech hrané skladby můžeme účelně využívat pro celkovou charakterizaci děje a prostředí např. svatební pochody, fanfáry z „Libuše“, smuteční pochody atd. Hymny ve videopořadu používáme jen zcela výjimečně, a to jen v náznaku nebo v krátkém úryvku.⁸

Zvláštní význam má vždy v pořadu „ticho“. Jako výrazná změna hudební, mluvně - slovní či hlukové složky velmi dobře poutá pozornost na následné dílčí „audiovizuální akce“ popř. děj uvolňuje, nechává akci doznít a nutí diváka k zamyšlení. Potlačení zvuku intenzívně soustředí divákovu pozornost, stupňuje dojemovou intenzitu a účín obrazu se náhle stává výraznější. Významně tak podporuje dramatizační účín záběru vrcholně napínavých scén a značně umocňuje optický vjem, který je náhle osamocen.⁹

2.3 Zvuk

Některé aspekty našeho vnímání zvuku dobře známe z každodenní zkušenosti a jsou zcela klíčové pro využití zvuku ve filmu.¹⁰

Pod pojmem zvuk si vybavujeme hlasitost, výšku a barvu. Tyto aspekty jsou velmi důležité pro použití ve videu. U hlasitosti se jedná o aspekt blízkosti a vzdálenosti. Pokud je něco velmi hlasité, zdá se nám, že je to blízko u nás. Naopak vzdálenost potlačuje hlasitý tón a dělá jej utlumenějším. Pokud tedy ve videoklipu je dvojice lidí a v pozadí

⁷ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 103. ISBN 80-7082-608-8.

⁸ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 104. ISBN 80-7082-608-8.

⁹ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 107. ISBN 80-7082-608-8.

¹⁰ BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011, s. 350. ISBN 978-80-7331-217-6.

rušná ulice, musí se hlasitost ruchu aut zmírnit. Do popředí hlasitosti by se tak měly dostat osoby, které mezi sebou vedou dialog. Opticky je vidíme blíže k nám a co se týká zvuku, zde funguje tento samý princip.

Vizuální stránka filmu je tedy stejně tak důležitá jako stránka zvuku. Jak poznáme materiál, který je použitý v určitém záběru? Pouhým okem se někdy dá lehce rozpoznat. A zvuk? Je to jednoduchý princip výšek. Dutost materiálu má nižší tóninu. Naopak vysoké tóny nám naznačují hrubší a hutnější předmět.

Ve svém videu používám zvuk jak primární součást celé práce, díky které se divák začlení do děje dané situace (viz. budík, příbory v menze, apod.).

Co se barvy zvuku týče, filmaři manipulují s barvou neustále. Barva může pomoci rozčlenit části zvukové stopy, třeba aby mezi sebou odlišila hudební nástroje. Barva zvuku také přichází do popředí při některých zvláštních příležitostech, jako když se nasládlé tóny saxofonu využívají jako klišé ve scénách svádění. Zvuk ve filmu můžeme rozdělit na tři druhy: mluvené slovo, hudbu a ruchy (též se jim říká *zvukové efekty*).¹¹

¹¹ BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011, s. 352. ISBN 978-80-7331-217-6.

3 Propagační video

3.1 Charakteristika

Celkově propagační video se zaměřuje na šíření informací o něčem s cílem uvést daný předmět nebo organizaci ve známost. Zvyšuje se tak povědomí o něčem, co chce daná organizace, firma nebo sdružení svým potenciálním uchazečům a zákazníkům sdělit. Propagační videa se používají při marketingových aktivitách nebo v politice apod. Existují dva druhy propagace a tj. propagace přímá a nepřímá. Nepřímá propagace nesměřuje na určitého zákazníka, ale spíše plošně na cílovou skupinu potencionálních zákazníků nebo zájemců. Přímá propagace se uplatňuje spíše oslovením konkrétního uchazeče ve formě dopisu, e-mailem a telefonním hovorem. Celkově propagační video se tak řadí mezi nepřímou propagaci, což má práce je mířená na studenty středních škol a neaprobované učitele.

3.2 Propagace vzdělávacích institucí

K propagaci škol celkově patří nejenom video a plakáty, ale i logo dané školy, které ji prezentuje. Řada univerzit má loga vzniklá v nedávné době. Jsou to univerzity jako Univerzita Pardubice nebo Mendelova univerzita v Brně.

Reklama je v dnešní době poměrně důležitou součástí pro upozornění na sebe. Proto škola, jako vzdělávací instituce, musí dát o sobě znát stejně tak jako jiný subjekt nebo firma. V dnešní moderní internetové době se nejlépe chytí diváci na zajímavá propagační videa. Svoji úlohu video zvýší na sledovanosti, pokud se propagační videoklip odkazuje na Facebook, Twitter a ostatní sociální sítě, kde má daná škola svoji stránku.

Výběr vysoké školy je velmi racionálním myšlenkovým procesem. Tedy alespoň by měl být. Co mi škola dá? Jaké budu mít šance na pracovní uplatnění? Jaké má zázemí? Jak vypadá město, kde je situovaná? Kdo jsou úspěšní absolventi? Kdo na ní přednáší? Jaké jsou šance na studijní pobyt v zahraničí? A tak dále. Z toho vyplývá, že propagace škol by se měla odehrávat ve velmi racionální a tvrdá data poskytující nótě. Není se tedy čemu divit, když obsah těch klasických videí je v podstatě stejný. Jen se odehrávají v jiných lokacích, vystupují v nich jiní lidé a prezentují se jiná čísla. Jediným rozdílem tak bývá

kvalita a nápaditost zpracování. A nutno podotknout, že ten rozdíl může být opravdu značný.¹²

Často vznikají videa šířená pouze na sociálních sítích, která se ale potýkají s omezeným rozpočtem, respektive velmi ekonomickým provedením i absencí originálního nápadu. Náborová videa jsou tedy mnohdy spíše přehlídkou vtipného *bizáru* než úspěšnou snahou nalákat mladé ke studiu na dané škole. Ze záhadného důvodu jsou nejčastější formou náborových videí škol hudební klipy. Jejich autoři si pravděpodobně říkají, že hudba je to, co mladé zajímá a na co uslyší. Český internet se ne tak dávno bavil na účet Vyšší odborné školy a Střední školy ve Varnsdorfu. Rapující ředitel a další dva zaměstnanci školy vystupující pod ironickými přezdívkami CUTEKATTY a JAY G nijak zvláštně neposilují dobré jméno školy, ba naopak mediální zájem upozornil i na to, že ředitel školy Petr Jakubec je podezřelý ze šikany svých zaměstnanců. Jeho nepřiliš přesvědčivé prohlášení na konci videa o tom, že řídit školu dokáže lépe než rapovat, tím pádem vyvolává dost pochybností. Když už se škola rozhodne pro nahrání vlastní písně, měli by mít její zástupci na paměti, že budou jen těžko dobývat žebříčky hitparád, tím spíše pokud se rozhodnou pro vlastní produkci. Najít rovnováhu mezi nadsázkou a nevkusem ale není vůbec lehké. Přesto lze za rozumný rozpočet nahrát píseň, za kterou nebude škola terčem kritiky.¹³

3.3 Psychologické aspekty k tvorbě videa

Stejně jako literatura nebo výtvarné umění, je i film nedostižný v intenzitě emocí, které divák při jeho sledování zakouší. Psychologické charakteristiky filmu patří k nejčastěji diskutovaným otázkám filmové teorie, psychologie, sociologie a dalších humanitních oborů. Film je ve srovnání s ostatními uměleckými obory nadán pravděpodobně nejsilnější možností vtáhnout svého diváka do světa fikce, fixovat jeho

¹² PAVLŮ, Ondřej. Propagační videa českých vysokých škol: Díl 1. *Markething.cz* [online]. 24. února 2013 [cit. 2013-02-24]. ISSN 1805-4991. Dostupné z: <http://www.markething.cz/propagacni-video-ceskych-vysokych-skol-dil-1>

¹³ NOVOTNÝ, Jan. Hudební videoklip jako reklama na školu: 7 příkladů absolutních propadáků i dobře zvládnutých kampaní. In: *Markething.cz* [online], 2018 [cit. 2013-02-24]. ISSN 1805 – 4991. Dostupné z: <http://www.markething.cz/hudebni-videoklip-jako-reklama-skolu>

pozornost na sled pohyblivých obrazů a zaujmout je do té míry, že může zapomenout na elementární diváckou distanci.¹⁴

Dnes se již vtáhnutí do děje přímo vyhledává formou 4DX a 5D filmů, což značně fenomén 3D filmů potlačuje. 5D filmy se pyšní tím, že se pohybujete, cítíte vítr a déšť, pod nohama cítíte předměty, a to celé spolu s 3D brýlemi. Nedostatek 5D filmů spočívá v tom, že veškeré filmy jsou pouze 5 minutové. Na rozdíl od 4DX filmů, které se přibližují k 5D kinu, si divák užívá film minimálně hodinu. Osobně jsem byla pouze na 5D kinu.

Zvolíme-li za příklad psychologického ovlivnění filmu vztah kinematografie a školy, musíme zdůraznit, že zobrazení a sebereflexivnímu pojednání postav světa filmové fikce neunikají pochopitelně ani pedagog, žák nebo edukační proces. Často je tak postava pedagoga determinována intenzitou profesního vztahu k objektu výchovy, ku příkladu ve společensky angažovaných a emocionálně působivých dramatech o vztahu lidí k handicapovanému jedinci.¹⁵

3.4 Autoři a příklady

Jako příklady autorů propagačních videí na vzdělávací instituce jsem si vybrala hned čtyři. Tato videa byla nejenom mou inspirací, ale také ponaučení z chyb, které jiné školy dělají.

3.4.1 Slezská univerzita v Opavě

Tato škola má své propagační video založené na sbírce plytkých obrázků, které nám, o škole jako takové, neřeknou nic. Pokud bychom vynechali nápis *Vítejte v Opavě*, tak bychom toto video mohli použít takřka na jakoukoli univerzitu v České republice.

Začátek videoklipu mě spíše odradil svojí hudbou, kterou zřejmě nazpívaly studentky vysoké školy. Píseň byla pomalá a bez podkladu, což na mě působilo dojmem, že se právě nacházím v kostele. Záběry školy zvenku a fontány mě osobně jako studenta příliš nenalákaly.

¹⁴ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 38. ISBN 978-80-210-4684-9.

¹⁵ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 38. ISBN 978-80-210-4684-9.

V polovině videa se hudba „rozjela“ a byla více pozitivní. Hudba spolu se záběry se již zaměřovaly na uchazeče formou toho, jak to na škole vypadá a jak to tam chodí.

První polovina videa byla podle mě ukázkou školy a její historie, čímž na mě hlavně působil doprovodný zpěv děvčat. Videoklip měl celou dobu pouze doprovodní hudbu bez ruchů a reálných šumů, což mě velmi nudilo.

Obrázek 1: Slezská univerzita v Opavě I

Obrázek 2: Slezská univerzita v Opavě II

3.4.2 Katolická teologická fakulta UK

Tato univerzita nabízí mnohem lepší propagační video než předešlá škola. Video je poněkud konzervativní, ale je zde zajímavější představení studijních oborů, což Univerzita v Opavě neměla.

Škola se orientuje na jinou specifickou cílovou skupinu, proto je dobré k tomuto přihlížet.

Video je bohaté na záběry a každý studijní obor se zaměřuje na to, jak učitel své žáky vede.

Obrázek 3: KTF UK I

Obrázek 4: KTF UK II

3.4.3 Fakulta sociálních věd UK

Tato škola vsadila svůj trumf na doporučení známých absolventů a vyučujících. Znamí absolventi totižto dokáží o škole vypovědět víc a oslovit tak mnoho potenciálních zájemců o studium než sebelibivější záběr na fasádu rektorátu.

Dále video je genderově nevyvážené. Devět kluků a jedna dívka je velký nepoměr. Proto jsem se i já ve svém videu snažila o genderové vyvážení.

Obrázek 5: Fakulta sociálních věd UK

3.4.4 Česká zemědělská univerzita (ČZU)

Tato fakulta vsadila na chytlavý instrumentální doprovod od známé kapely *Sunflower*. Nejenomže se propagační video nezaměřuje pouze na české uchazeče, škola ho také vytvořila v anglické verzi, což je pro zahraniční uchazeče o studium velikou výhodou a škola se tak nestane multikulturním handicapem pro jiné kultury.

Hbitý hudební doprovod střídá záběry, které mají také určité efekty, jako je zrychlení a zpomalení. Co mi tam osobně chybí, je subjektivní pohled žáků a jejich mluvené slovo. Každý žák na záběru má pod sebou vloženou jednu citovanou větu, která vlastně mluví za ně. Není to pro mě, jako diváka, velmi věrohodné.

Obrázek 6: ČZU

3.5 Co nám nabízí FPE ZČU?

Naše univerzita má promo videí hned několik. Propagační video na fakultu aplikovaných věd je celkem zajímavé. Poukazuje na moderní technologie a ukazuje tak uchazečům lepší budoucí studium na této univerzitě.

Ekonomická fakulta použila ve svém videu učitele, který věrohodně mluví k divákovi. Toto video na mě zapůsobilo nejlépe.

Co mě velmi mrzí, je fakt, že fakulta pedagogická nemá svoje promo video. Dohledatelná jsou pouze informační videa z programu *Škola základ života*, kde se pouze ukazují chemické pokusy studentů a mluvené slovo děkana a proděkanů fakulty. Osobně si myslím, že naše fakulta má uchazečům co nabídnout a ukázat.

Promo video naší fakulty by se tak mělo hlavně zaměřit na studenty, absolventy, učitele a různé propojení všech možných studijních oborů a praxe. Vždyť naše fakulta je jednou z nejdůležitějších fakult vůbec. Právě my, budoucí absolventi, budeme dále předávat vědomosti, hodnoty a zkušenosti svým studentům. Celkové promo video by bylo velmi bohaté, jelikož naše fakulta má spoustu zajímavých oborů, jako je fyzika, matematika, historie aj.

4 Vizuální kultura a video

4.1 Umění a video

Zejména umělci z okruhu filmové avantgardy a experimentálního filmu často pojímali jako jedinečné médium nabízející řadu kreativních možností a podle toho se také ke světlocitlivé emulzi chovali. Někteří z nich zaútočili na samotný fyzický nosič filmu a proměnili jeho políčka v malířská plátna, která při vhodném opracování a následné projekci ukazují řadu nových možností. Jiní experimentátoři využili principů tzv. nalezeného filmu. Ten uvedli díky postupům koláže nebo asambláže do nových kontextů a zdůraznili tak materiální podstatu média.¹⁶

Celkově se dá říct, že nová média dala umělcům větší rozsah pro práci svých uměleckých děl, a právě tak, nám divákům, otevřela širší spektrum viděného. Divák se tedy nemusí dívat pouze na tradiční obrazy, ale také na technické obrazy, kde procvičuje

¹⁶ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 29. ISBN 978-80-210-4684-9.

své magnocelulární dráhy ve svém oku. Problémem dnešní doby je, že mladá generace neumí rozpoznat kódy jednotlivých statických obrazů a většinou nad nimi nevydrží delší dobu stát, protože se na nich nekoná žádný pohyb. Stejně tak, jako pro starší generaci je problémem obraz pohyblivý, kde se zatěžuje magnocelulární systém vidění a staršího člověka to může zmást. Díky novějším technologiím se ale starší generace lidí více adaptuje a většina z nich jsou vůči nim otevřenější.

4.2 Animace a výtvarná výchova

V dnešní době se animace ve školách stává velice oblíbenou činností v průběhu výtvarné výchovy. Studenti tak mohou pracovat s pohyblivým obrazem a naučit se mnoho dovedností, jak správně pracovat s určitými programy. Mimo jiné do animace mohou použít své znalosti z kresby, malby, divadla, grafiky nebo literatury. Problémem dnešních škol je v nedostatku videokamer a jiných pomůcek k tvorbě animace, což vyvrací fakt, že většina studentů má u sebe chytrý mobilní telefon, na který se dá nahrát již full HD video. Pokud jsou žáci nižšího věku a nemají dobré rozlišení videa na svém telefonu, pak právě se může animace vytvořit pomocí fotografií, které se nahrají v určitém programu těsně za sebe, a vzniká tak dojem pohybu.

Celková tvorba animace dává určitou zkušenost pro dobré nápady a vylepšení techniky střihů, a tak dochází k přemýšlení a rozvíjení tvořivosti nejenom u žáků, ale i u pedagogů.

4.3 Audiovizuální pořad ve vzdělávacím procesu

Ačkoliv se dnešní kurikulární dokumenty pokoušejí o rozšíření mediální výchovy na školách, přesto si každá škola udělá svůj školní vzdělávací program dle svých individuálních potřeb. Dnešní mladá generace se potýká s audiovizuálními pořady každodenně a je důležité, aby se žáci dokázali v této mediální sféře správně orientovat a pohybovat. Jednou z příčin neutěšitelného vztahu audiovizuálních pořadů a školy je nedůvěra ze strany výchovně-vzdělávacích institucí. Film je na školách často chápán jako prostředek k vyplnění nadbytečného času v hodinách nebo jako oddechová činnost před koncem školního roku. Přestože český jazyk má ve svých hodinách menší část ukázek

filmů, a to zejména na středních školách, měla by se i v jiných hodinách audiovizuálním pořadům věnovat větší pozornost.

Oblast audiovizuální edukace se nemůže soustředit jen na popularizaci dějin filmu ani na pouhý soubor doporučení a nácvik postupů recepce média. Jako nezbytná se jeví integrace systematického posilování citlivosti žáků a studentů vůči projevům média, pěstování jejich kritického a analytického myšlení a navyšování recepčních zkušeností skrze postupně se zvyšující náročnost mediálních obsahů. Jako na realizaci nejnáročnější, ale problematiku ideálně doplňující, se jeví praktická práce s médiem.¹⁷

¹⁷ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 14. ISBN 978-80-210-4684-9.

5 Reportáž

5.1 Co je reportáž?

Reportáž vznikla na půdě novodobé žurnalistiky jako zvláštní druh autentické zprávy, v níž reportér informoval na základě vlastního poznání a svědectví o některých významných nebo pozoruhodných událostech, jako například o zasedání parlamentu, o dopravních nebo přírodních katastrofách, o zprávách z válečných bojišť, o návštěvě cizích zemí apod.¹⁸

Reportáž je zcela závislá na skutečnosti. Na rozsahu a hloubce reportérovy znalosti skutečnosti závisí jakost jeho díla. Reportér nemůže nic měnit na empiricky poznané skutečnosti, jest jí zcela vázán, nevnáší do své slovesné práce nic individuálního, leč ve způsobu zpracování poznaných fakt a v nejnaléhavějším jejich sdělení. Jde tu vlastně jen o výpověď o faktech, především společenských, ne o výraz vnitřního života autora.¹⁹

5.2 Prvky reportáže v mé práci

Tímto se dostáváme k mé práci, kde se ukazují prvky reportáže, jak popsal sám Mojmir Grygar ve své knize *Umění reportáže*. Ve videoklipu je reportáž pouze hraná, na základě toho, aby situace divákům přišla více autentická a skutečná. Pokud podle Grygara reportér nemůže nic měnit na empiricky poznanou skutečnost, je pak mé dílo reportáží? Můžeme ji tak přiřadit alespoň z části k umělecké reportáži, která nám vtiskuje větší míru zobecnění, což toto zobecnění je dáno uměleckou typizací. Vytvořila jsem tak smyslově názorný obraz skutečnosti, který v sobě soustřeďuje a koncentruje větší množství individuálních životních faktů.

Moji práci můžeme také přiřadit z větší části k reportáži dokumentární. Ta se váže na dokumentární výpověď o určitých událostech kolem nás.

¹⁸ GRYGAR, Mojmir. *Umění reportáže*. Praha: Československý spisovatel, 1961, s. 14.

¹⁹ GRYGAR, Mojmir. *Umění reportáže*. Praha: Československý spisovatel, 1961, s. 80.

6 Jazyk a komunikace ve filmu

6.1 Titulky

V řadě filmů a především v těch z počátků kinematografie nacházíme jednoduché titulky, jež lze označit jako faktové: podávají zhuštěnou, elementární informaci o určitém faktu, prostě pojmenovávají to, co je pak představeno pohyblivým obrazem. Existuje řada případů, kdy se jako účelnější jeví využití textu spíše než mluveného jazyka.²⁰

Titulky samy o sobě mají několik funkcí, jako je například funkce představovací, událostní, encyklopedická a hodnotící.

Ve svém videu jsem použila titulky faktové, které se specifikují na představení v obraze a jeho faktu. Další titulky měly funkci představovací, kdy během interview se studenty probíhaly pod postavami. Zobrazovaly nám tak jméno a statut studenta na fakultě.

6.2 Dabing

V současnosti je dabing dominantním modem převodu jazykového sdělení z jedné verze filmu do druhé. Český poválečný filmový průmysl dosáhl v oboru dabingu dobrých výsledků a tradici specifické profese dabéra se dnes snaží udržet a rozvíjet mimo jiné i institut ceny Františka Filipovského. Podle dabingových specialistů ale současný dabing až na výjimky nedosahuje dřívějších kvalitativních standardů. Umění dabingu je rozměňováno malou pozorností věnovanou přípravě dabérů i značným nárůstem objemu dabované produkce v běžné video – a DVD distribuci i v televizi (dlouhé televizní seriály a sitcomy). I přesto však diváci vítají dabované verze filmů a audiovizuálních programů.²¹

Proč tomu tak vlastně je? Někteří lidé neumějí tak rychle titulky číst. Divák se tak zaměří pouze na text a uniká mu obrazová složka filmu. Další možností je fakt, že dabovaný film může diváka utvrdit v tom, že při nejmenší nepozornosti na obrazovou složku filmu ho nechává stále v dějové linii díky auditivní rovině.

²⁰ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 24. ISBN 978-80-210-4684-9.

²¹ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 25. ISBN 978-80-210-4684-9.

Dabing je celkově pro mě nedílnou součástí filmu. Jsou ale filmy, kde se raději dívám na originál spolu s titulky, protože nadabovaný ruch a výkřiky nejsou tak plnohodnotné a reálné jako u originálu.

6.3 Plakáty a trailery

Filmový plakát sehrává jednu z klíčových rolí v systému propagace filmového díla. Filmová distribuce během svého historického vývoje dosáhla značné propracovanosti marketingových postupů a existence filmového plakátu je jednou z nezbytných podmínek toho, aby se film, ať už jako ryze komerční produkt, nebo jako umělecké dílo, dostal do širšího povědomí potenciálních diváků. Za tímto účelem vyvinula instituce kinematografie řadu reklamních postupů, mezi něž patří filmový plakát, trailer, rozhlasová reklama, televizní reklama, tisková reklama apod.²²

6.3.1 Filmový plakát

Plakát je dnes tradiční formou prezentace filmu. Má mnoho historických podob a variací, a to od prvorepublikové barvotiskové ilustrace, až po dnešní spotřební podobu současnosti.

Plakát tak můžeme zařadit do filmového marketingu jako nedílnou součást naší divácké každodenní vizuální zkušenosti.

Vidět je můžeme nejenom v předsálí kina, ale také v podobě billboardů, webových bannerů a programových letáčků.

Od svých začátků výrobci plakátů využívají široké možnosti výtvarných postupů a později i počítačovou grafiku. Velice důležitý je celkový vizuální kontext plakátu. Autoři se tak musí zaměřit na písmo, kresbu, malbu, fotografii, rozmístění a použití jmen tvůrců a představitelů.

6.3.2 Filmový trailer

V českém překladu znamená trailer „upoutávku“. Tento druh propagace představuje další formu prezentace filmového díla. Prvními upoutávkami byly trailery americké již na počátku 10. let 20. století.

²² KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 32, 33. ISBN 978-80-210-4684-9.

Vědecké studie prokázaly, že trailer představuje nejúčinnější propagační nástroj filmu, neboť (zejména v případě vysoce standardizované hollywoodské produkce) dokáže zajistit až 30% tržeb plynoucích z daného titulu, přičemž náklady na jeho vytvoření jsou relativně velmi malé. Trailer představuje natolik osobitý rys prezentace hotového filmu, že se stal dokonce předmětem sběratelství filmových fanoušků (srovnávají se nejen historicky odlišné podoby traileru, ale také jeho regionální nebo jazyková specifika).²³

²³ KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008, s. 34. ISBN 978-80-210-4684-9.

7 Tvorbba videa

7.1 Záběr

Základní stavební jednotkou audiovizuálního pořadu je záběr, který z hlediska stříhové skladby zpravidla definujeme jako nejmenší úsek „audiovizuální promluvy“, začínající a končící obrazovým stříhem (interpunkcí). Má tyto podstatné charakteristiky: velikost, rakurs (úhel pohledu) a délku trvání. Velikost záběru je výsek reality, kterou kamera ze skutečnosti zabírá a ohraničuje rámem obrazu, rakurs charakterizuje pozici kamery vůči rekvizitě tj. způsob snímání zdola nebo shora. Délka je doba trvání záběru, která se udává u videopořadu v sekundách, u filmu v metrech nebo počtem filmových políček.²⁴

7.1.1 Velikost záběru

Velikost záběru dělíme na několik typů.

Velký celek zpravidla ukazuje velké části krajin, pohoří nebo městské aglomerace. Jeho úkolem je zorientovat diváka v prostředí, kde se daný příběh odehrává. Při absenci velkých celků v audiovizuálním pořadu se může stát, že se divák bude hůře orientovat v celém dění filmu.

Celek zachycuje jednu nebo několik osob spolu s pozadím. Například ženu stojící v pokoji. Celek upřesňuje údaje z velkého celku a také zaměřuje pozornost diváka na hlavní motiv filmu.

Polocelik zabírá postavu po kolena. Jeho funkcí je svést pozornost z prostředí na danou hlavní nebo vedlejší postavu. Záběry, které jsou natočeny v polocelku, se používají pro dialog.

Detail nám zobrazuje pouze ruku, nohu, obličej apod. Tento záběr má funkci dramatickou, kdy se autor snaží poukázat například na stres (klepání ruky o stůl) a na výraz tváře (mimiku).

Velký detail zobrazuje větší detailní záběry jako je oko, ústa, prsty.

²⁴ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 65. ISBN 80-7082-608-8.

7.1.2 Rakurs

Je dán různou výškou kamery oproti snímanému objektu tj. jejím „sklonem“ ve směru snímané rekvizity. Tento „úhel záběru“ (úhel pohledu) závisí vždy na náklonu kamery a nikoli na velikosti snímaného objektu! Např. běžný normální pohled na člověka je dán pohledem kamery, která je umístěna ve výšce očí, avšak velkou budovu nemůžeme natáčet z bezprostřední blízkosti, protože se tak v běžných podmínkách ocitáme v tzv. podhledu. V tomto případě musíme natáčet z patřičného odstupu (např. ze vzdáleného rohu ulice) a přizpůsobit se tak výšce budovy.²⁵

Normální pohled je snímání ve výšce hlavy, jakoby „pohledem přímo do očí“. Je to základní informativní záběr.

Nadhled je charakterizován pohledem shora na danou rekvizitu. V hraných žánrech se nadhled používá jako ukazatel arogance a sebevědomí, ale také jako slabost a podřízenost postavy, která potřebuje záchranu a ochranu. Nadhled se také nazývá jako „ptačí perspektiva“ a jeho hlavní úlohou je, aby záběr vyjadřoval lehkost a volnost.

Podhled je pohledem zdola, zvaný také „žabí perspektiva“. Vyvolává v nás ponížení, ohrožení a pocit strachu.

7.1.3 Délka záběru

Délka záběru tj. doba, po kterou divák může záběr prohlížet, úzce souvisí s velikostí záběru. Doba, po níž obraz sledujeme, do značné míry ovlivňuje účinnost záběru. K čemu je platný dokonale prokomponovaný záběr, když je tak krátký, že ho diváci nestačí ani „přečíst“ a porozumět jeho smyslu? Naopak při příliš dlouhých záběrech se diváci začnou brzy nudit, takže jejich pozornost ochabuje. Délka záběru totiž velice výrazně ovlivňuje i obsah audiovizuálního díla, vytváří „filmový čas“ a pochopitelně určuje i tempo audiovizuálního pořadu. Je závislá především:

- na dialogu a akci v záběru,
- na velikosti záběru,

²⁵ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 66, 67. ISBN 80-7082-608-8.

- na použitém hudebním doprovodu, komentáři,
- na návaznostech a (např. dějovém) kontextu s dalšími záběry atd.²⁶

7.2 Střih

Střih můžeme chápat jako koordinaci jednoho záběru s tím následujícím. Z hlediska filmové tvorby znamená záběr jedno nebo více za sebou jdoucích exponovaných okének na filmovém pásu.²⁷

7.2.1 Druhy střihů

Zatmívačka je druh střihu, kdy záběr postupně zčerná.

Roztmívačka je opakem zatmívačky, kdy se záběr z černé barvy opět vynoří.

Prolínačka je známá tím, že se krátce překrývá konec záběru A a začátek záběru B.

Stíračka nám zase umožňuje záběr A nahradit záběrem B pomocí nějaké hraniční čáry, která se pohybuje přes záběr.

Ostrý střih je nepoužívanější a nejběžnější při spojení dvou záběrů.

Každá linie by měla být charakterizována vlastním dějem, hlavními protagonisty, charakteristickým prostředím. Měla by také podléhat svým vlastním časoprostorovým zákonitostem a v rámci jednoty filmu mít i svůj typický styl vyprávění. Střihač tomu může dopomoci např. dodržováním odlišného rytmu sekvencí. Umožňuje-li to natočený materiál, je nutno zamyslet se hlouběji i nad přechody mezi jednotlivými sekvencemi. Víme, že klasická filmová interpunkce se zpravidla již nepoužívá. Výhodné naopak je, když přechod je nejen řemeslně čistý, ale působí navíc jako kontrapunkt, metafora aj.²⁸

7.3 Kamera

Videokamera slouží k snímání a záznamu obrazu a zvuku elektronickým způsobem. Pro svoji práci jsem používala full HD kameru Panasonic, kterou jsem si zapůjčila v naší škole. Pracovalo se mi s ní velice dobře. Ač jsem ji držela v ruce poprvé, již během deseti minut jsem dokázala ovládat všechny její funkce. Nejčastěji jsem používala na záběry

²⁶ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 67. ISBN 80-7082-608-8.

²⁷ BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011, s. 289. ISBN 978-80-7331-217-6.

²⁸ VALUŠIAK, Josef. *Základy střihové skladby*. 3., rozš. vyd. Praha: FAMU, 2005, s. 103. ISBN 80-7331-039-2.

režim sportu, jelikož při točivém momentu kamery se obraz nesekal. Stejně tak, jako při natáčení tělovýchovy, kdy studenti sportují a záběr se tak stal čistým. Další vychytávkou této kamery bylo vyrovnání světla a protisvětla, což pro mne bylo odlehčující, abych nemusela dlouho hledat místo k postavení kamery. Další funkcí byla funkce portrét, který jsem používala při natáčení reportážních úseků, kde jsem na polodetailních a detailních záběrech já, nebo jakákoliv jiná osoba v rámci reportáže.

7.4 Scénář

Obecně existují tři druhy scénářů.

7.4.1 Bodový scénář

Bodový scénář je v běžné amatérské praxi tvořen jednoduchou posloupností dílčích „obrazů“ (sekvencí) uspořádaných podle základního tvůrčího záměru. Obrazy jsou popsány velmi stručnou charakteristikou, vystihující smysl a stavbu pořadu. Z bodového scénáře jsou tak nejzřetelněji vidět základní vztahy mezi obrazy a celková dramatická stavba pořadu.²⁹

7.4.2 Literární scénář

Literární scénář je už poměrně věrným „předobrazem“ budoucího pořadu. Základem bývá zpravidla literární předloha např. knižní vydání příběhu nebo učebnice. Formálně se opět člení na obrazy, které jsou uspořádány v určitém systému vyprávění.³⁰

²⁹ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 110. ISBN 80-7082-608-8.

³⁰ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 110. ISBN 80-7082-608-8.

7.4.3 Technický scénář

V technickém scénáři jsou vztahy mezi záběry a realizační prostředky popsány nejpodrobněji. Tento typ scénáře slouží jako hlavní podkladový materiál pro vlastní technickou realizaci (natáčení) pořadu. Z hlediska způsobu popisu obrazové a zvukové složky je zpravidla na pravé části stránky umístěn popis zvuku a nalevo obrazu.³¹

Právě tento typ scénáře jsem použila pro svoji práci.

³¹ MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000, s. 111. ISBN 80-7082-608-8.

8 Má práce

8.1 Záběry

Jak jsem již v kapitole o záběru psala, záběr má tyto podstatné charakteristiky: velikost, rakurs (úhel pohledu) a délku trvání. Své záběry jsem pečlivě vybírala. Z celkového počtu záběrů, co jsem natočila, byla k použití téměř polovina. U některých záběrů jsem strávila více času, jako například natáčení spolužačky Věrky, aby záběry působily plnohodnotně a realisticky.

Co se týče velikosti záběru, zvolila jsem **velký celek** pro natočení venkovních budov školy.

Obrázek 7: Velký celek

Nejčastěji však jsem používala velikost záběru zvaný **celek**. Začlenila jsem tak hlavní postavu Věrku do prostředí, aby divák získal přehled o dění na scéně. Tento záběr se ihned přepne na záběr detailu.

Obrázek 8: Celek

Celkem jsem také začlenila do prostředí tělocviku studenta Filipa. Záběr je točivý zprava doleva.

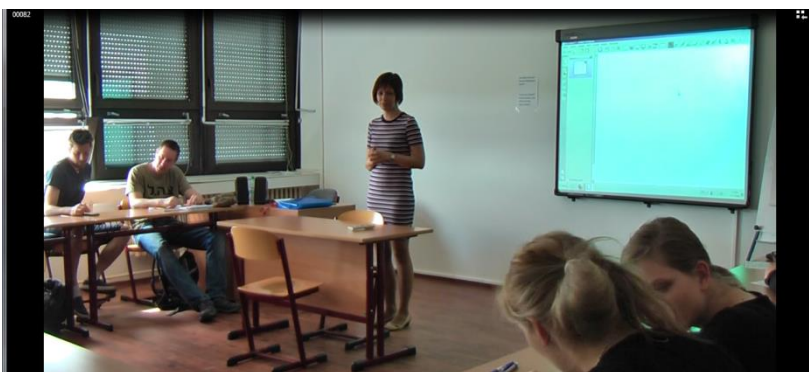

Obrázek 9: Tělocvik

Po celku následuje **polocelek**, který nám, divákům, umožňuje vidět postavu od hlavy až k patě. Pozadí na sebe již nestrhává větší pozornost, jako tomu bylo u celku. Polocelek se v mém videoklipu nachází v záběru, kdy Věrka jde do školy a v průběhu výuky angličtiny učitelka vykládá svoji látku studentům.

Obrázek 10: Věrka jde do školy

Obrázek 11: Výuka angličtiny

Další velikostí záběru je **americký plán**, který odpovídá velmi věrně způsobu, jakým vnímáme ostatní lidi během rozhovoru. Americký plán je v podstatě záběr postavy po kolena. Použila jsem ho pro věrohodný záběr z hodiny chemie, kdy učitelka vykládá danou látku.

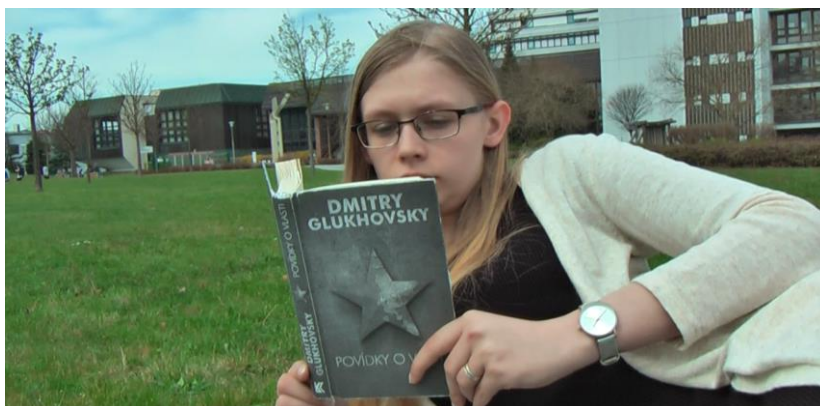
Obrázek 12: Záběr z hodiny chemie

Jako věrohodný dialog jsem natočila záběr americkým plánem spolužačku Věrku spolu s kuchařkou. Záběr je statický.

Obrázek 13: Věrka s kuchařkou

Co se **polodetailu** týče, ten zvýrazňuje celkovou mimiku a gestikulaci herce na záběru. Postava je zobrazená od hlavy po hrudník. Ve svém videu polodetail používám u spolužačky Věrky, která čte knihu. Záběr před tím byl velikostí celku. Záběr je statický.

Obrázek 14: Polodetail

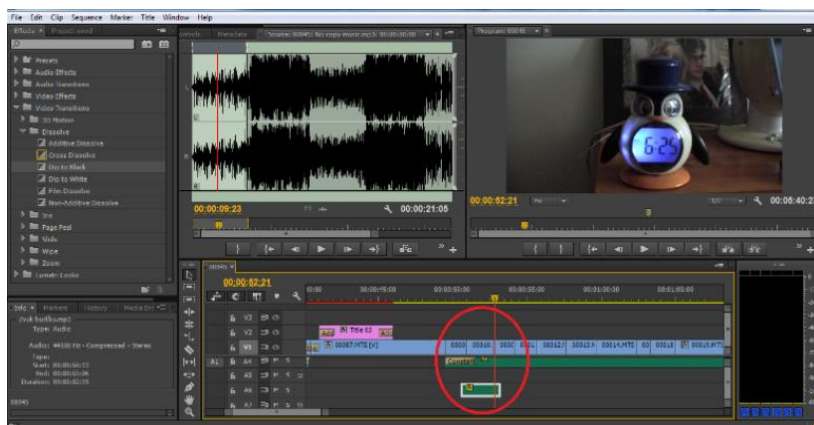
Délka záběru závisela na střihu spolu s hudbou v úvodu videa. Některé záběry jsem záměrně prodlužovala v programu na počítači, aby měly delší trvání a pasovaly tak do rytmu písničky, která byla podkladem.

Natáčela jsem záběry jak točivé shora i ze stran, tak i statické. Pečlivě jsem vybírala místa, kde budu natáčet. Ačkoliv se videoklip nazývá „Pedagogická fakulta“, použila jsem záběry i z jiných lokalit, kde studenti tráví svůj volný čas.

8.2 Hudba

V úvodu videa jsem vybrala hudbu ze stránky YouTube.com, kde jsem zadala do vyhledávače „No copy music“, aby daná píseň neměla autorská práva. Trvá plně na začátku v úvodu a pokračuje jako doprovod záběrů uprostřed videoklipu, kde se také nachází dabing studentů. Aby hudba doprovázející úvodní záběry byla čistá, musela jsem vymazat pravý zvuk všech záběrů. V části, kde se nachází dabing studentů, se zobrazují ale zvuky autentické a nevymazané.

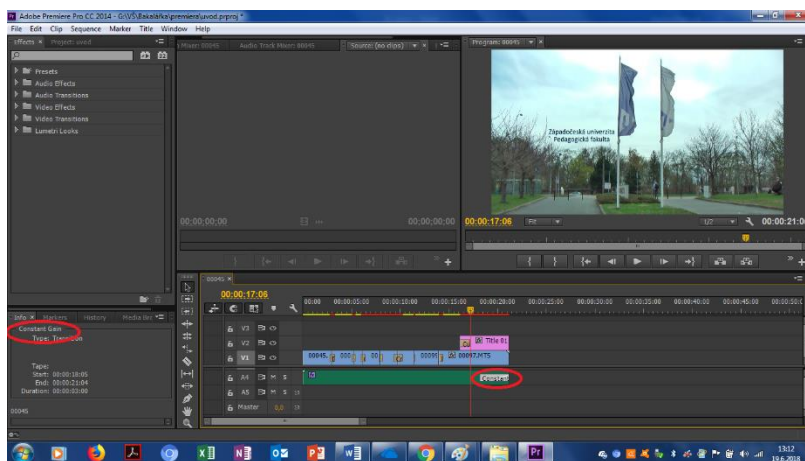
U vyprávění svého studentského dne studentky Věrky jsem musela dodat zvuk budíku, který autentický není.

Obrázek 15: Hudba

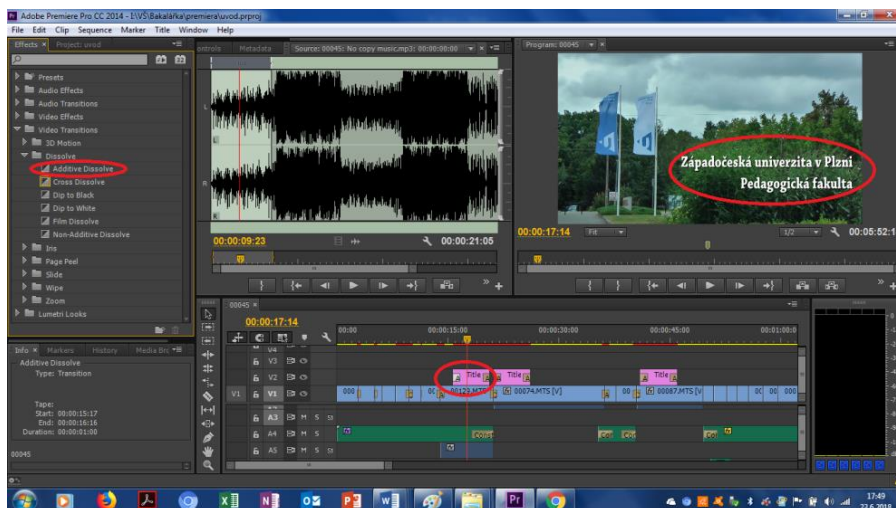
8.3 Efekty

Efektů je ve filmu spousta. Například ztlumení úvodní hudby. Nejprve jsem hudbu zkrátila, poté jsem použila efekt ztlumení, který jsem musela prodloužit, aby byl znatelný (viz obr. 15).

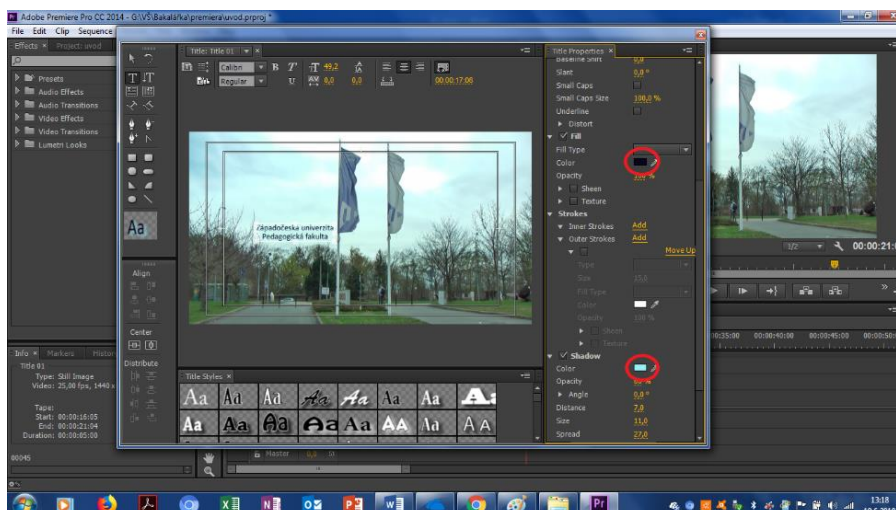

Obrázek 16: Efekty I

Dalším efektem jsou titulky, které jsou na posledním záběru úvodu videa. Titulky najíždějí spolu s hudbou (efekt *Additive Dissolve*, viz obr. 16). Barevnost titulků jsem pečlivě vybírala, kdy jsem nejdřív chtěla jako podkladovou barvu bílo-modrou a hlavní barvu modrou (viz obr. 17), ale z důvodu špatné kompozice záběru jsem zvolila jiný záběr a barevnost písma změnila na bílou, jelikož podkladem je zeleň v pozadí. Západočeská univerzita je v modrých barvách, proto jsem uvažovala o předešlé kombinaci barevnosti písma. Problémem však byl výběr místa, kde se titulky budou nacházet.

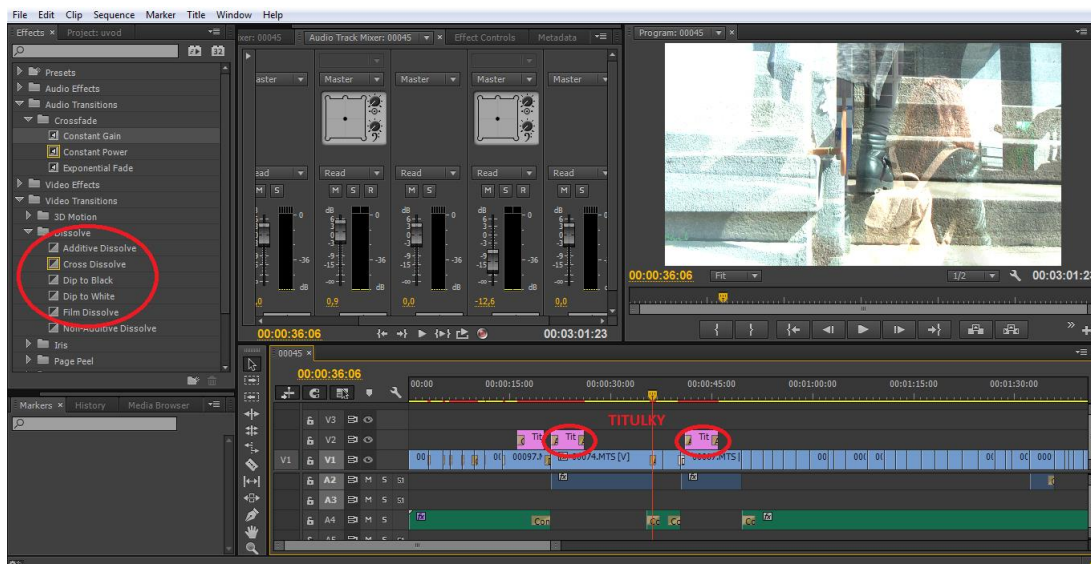
Obrázek 17: Efekty II

Obrázek 18: Efekty III

8.4 Střih

Efekty střihů, které Premiere Pro CC nabízí, je nespočet. Nejlíbilivějším střihem mi přišel filmový střih, který byl rychlý a svižný ve střídání jednotlivých záběrů. Bohužel se mi tímto střihem začal počítač sekát, až se mi celé video smazalo a já musela začít od začátku. Proto jsem zvolila jiné střihy, a to *Dip to black* (neboli zčernání), *Dip to white* (neboli zbělení) a *Cross Dissolve* (neboli prolínačka).

Obrázek 19: Střih

Střihy použité mezi záběry jsem také využila v titulcích, jak je vidět na obrázku číslo 19. Ty mají stejnou funkci jako mezi záběry, akorát s tím rozdílem, že se v tzv. „prolínáčce“ zobrazí nápis daného titulku. Je to mnohem lepší v tom, že se titulky nezobrazí ostře, ale pomalu se prolínou do záběru.

8.5 Scénář

Tabulka 1: Scénář

	Obraz	Zvuk	Doba
1. Úvod	Záběr shora dolů na vlajku univerzity, která visí na FPE. Točivý záběr na schody vedoucí do FPE. Následuje statický záběr na vlajky, který se prolne do dvou záběrů fakulty na Univerzitní, které jsou spojené pro dojem pohybu. Poté následuje statický záběr učitelky píšící na tabuli. A jako poslední následuje záběr na vlajky	<u>Hudba:</u> Na začátku pomalu zesiluje a na konci se ve třech sekundách ztlumuje. Hudba je no copyright.	20 sec.

	univerzity, kde se po chvíli zobrazí titulek celého videa.		
2. Reportér	<p>První záběr polodetailu je na reportéra (mě), který pozdraví a seznámí diváky s místem, kde se nachází. Mezitím se pod reportérem zobrazí titulek se jménem a statusem. Poté reportér jde do budovy – dva záběry reportéra jdoucí po schodech, přičemž první záběr je pouze na nohy reportéra. Další obraz videa je směřován na reportéra spolu se studentkou Věrkou, kde se zobrazí titulky se jménem studentky a podtitulek její studující fakulty.</p>	<p><u>Hudba:</u> Pokračuje nocopyright hudba, která se nachází v úvodu videa. Hudba začíná v době, kdy reportér jde nahoru do budovy školy a končí u záběru reportéra spolu se studentkou Věrkou.</p> <p><u>Ruchy:</u> Při seznamovacím záběru reportéra je zanechán ruch ulice. Při záběru studentky Věrky spolu s reportérkou je zanechán ruch třídy.</p> <p><u>Dabing:</u> Je přidán v obou záběrech, kde se nachází reportér. Reportér uvede studentku, která se následně představí.</p>	29 sec.
3. Věrka	<p>Záběry v tomto úseku jsou svižné. Začíná záběr Věrky v posteli, která se vzbudí. Vypne budík, kde je poté zobrazen detail budíku. Věrka se protahuje, následně se obléká ve třech záběrech, kde má různé oblečení. V posledním záběru je spokojena se svým vzhledem a jde si balit věci do školy. Hodí tašku na židli a dává si</p>	<p><u>Hudba:</u> Jako doprovod všech záběrů.</p> <p><u>Ruchy:</u> Ponechané v jídelně. Cinkání příborů a zasunování židlí.</p> <p><u>Dabing:</u> Použit při vyprávění studentky, která popisuje svůj studentský den.</p> <p><u>Zvuk:</u> Přidán zvuk budíku v záběru, kdy Věrka budík vypíná.</p>	67 sec.

	<p>učebnice do tašky, kterou poté nahodí na svá záda a odchází z bytu. Následuje záběr přijíždějící tramvaje a Věrky, která do ní nastoupí. Další tři záběry jsou zaměřeny na jdoucí Věrku do školy. Studentka otevírá dveře do učebny (detail ruky) a připravuje se na hodinu. Po přípravě sedí v lavici a poslouchá učitele, který vykládá látku. Po škole si čte knihu a následuje doba oběda. Záběr na kuchařku a Věrku, poté Věrka sedící u stolu v menze spolu s obědem. Následuje cesta domů, kdy studentka odhodí batoh na zem, ve svém volném čase maluje a dělá grafické práce na počítači. Poté se věnuje svému příteli, kdy spolu hrají společenské hry, nebo se spolu dívají na televizi.</p>	<p><u>Hudba:</u> Jako doprovod všech záběrů. <u>Ruchy:</u> Ponechané v jídelně. Cinkání příborů a zasunování židlí. <u>Dabing:</u> Použit při vyprávění studentky, která popisuje svůj studentský den. <u>Zvuk:</u> Přidán zvuk budíku v záběru, kdy Věrka budík vypíná.</p>	
<p>4. Reportér</p>	<p>Po střihu zbělení se zobrazuje záběr reportérky spolu s Věrkou. Kamera se natáčí směrem doprava spolu s reportérkou, která uvede diváky do</p>	<p><u>Hudba:</u> Bez hudby. <u>Ruchy:</u> Pozůstatek ruchu z místnosti ve třídě. <u>Dabing:</u> Nadabovaná reportérka pro silnější</p>	<p>6 sec.</p>

	katedry tělovýchovy a sportu.	a srozumitelnější monolog.	
5. Filip	První záběr na reportérku spolu se studentem Filipem, kde se pod studentem zobrazí jeho jméno a jakou fakultu studuje. Po krátkém představení reportérky následují záběry z katedry tělovýchovy a sportu. Tělocvičny, bazén, posilovna. Také se ke konci zobrazí záběr Filipa, který skáče v tělocvičně.	<u>Hudba</u> : Začíná při vyprávění Filipa a končí posledním záběrem o studentovi Filipovo. <u>Dabing</u> : Namluvené věty studentem Filipem o jeho životě na fakultě. <u>Ruchy</u> : Ponechán ruch bazénu, šumění vln.	40 sec.
6. Vsuvka	Záběr na učitelku a třídu. Dále na dveře kreslírny, která divákům ukáže katedru výtvarné výchovy a kultury záběry výkresů a skla. Dalšími záběry jsou detaily z hodiny chemie, dveře fyziky a nakonec ukázka počítačů na katedře informačních technologií.	<u>Hudba</u> : Podklad no copyright hudby. <u>Dabing</u> : Věty reportéra o škole, co se zde můžou studenti naučit.	26 sec.
7. Závěr	Kamera natočená u vchodu do budovy pedagogické fakulty. Já jako reportér vycházím ze školy ven a ukončuji slovy celý videoklip. Pod reportérem se zobrazí titulky s odkazem na školu. Po rozloučení se reportér vzdaluje ze	<u>Hudba</u> : Podkladová hudba je vypnutá. <u>Zvuk</u> : Mluvící reportérka. <u>Ruchy</u> : Ponechané ruchy z ulice.	12 sec.

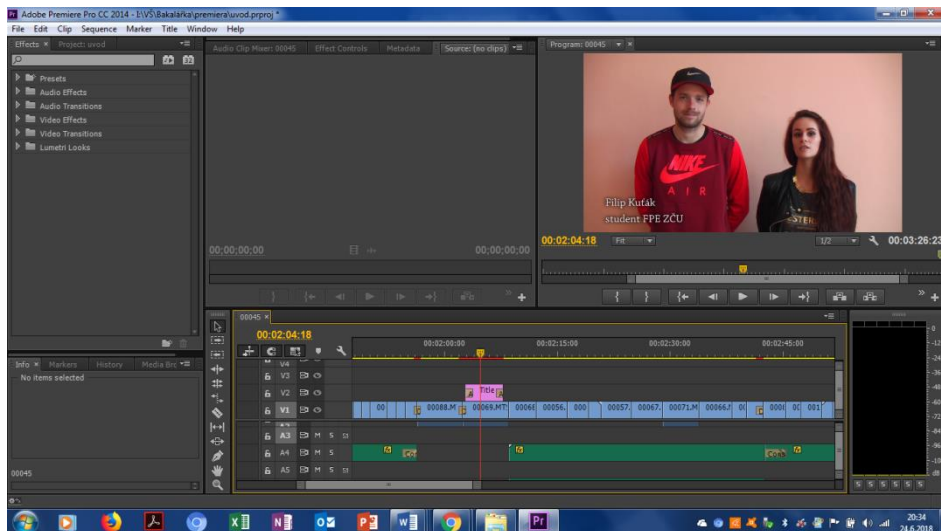
	záběru.		
8. Konec	Zobrazené titulky. Jméno autora a studentů, kteří ve videu hráli. Pozadí je černé.	<u>Hudba</u> : Podkladová.	7 sec.

8.6 Jazyk a komunikace ve videu

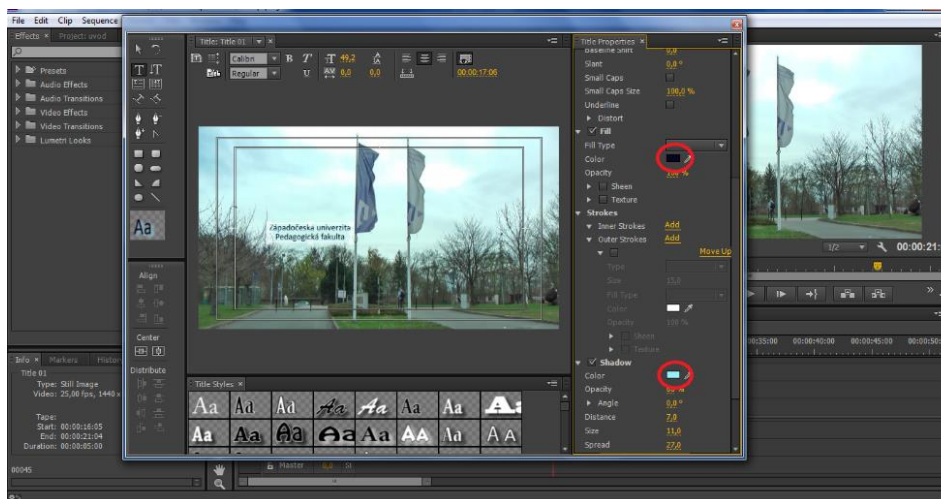
Celé video je obohaceno titulky, které měly funkci představovací. Zobrazovaly se v levém dolním rohu a trvaly pouze tři čtvrtiny doby záběru. Zvolila jsem tak proto, aby se pozornost diváka soustředila na hlavní postavy a nejenom na titulek. Představovací titulky videu udávají prvek reportáže. Aby titulky nepůsobily nepřírozně, musela jsem zvolit bezpatkové písmo, které není zdobené. Takové titulky by s patkovým písmem působily legračně.

Zvažovala jsem delší dobu velikost titulků, aby se nestaly rušivým elementem celého záběru. Barevnost titulků byla mou nejtěžší brzdou pro dokončení videa. Ačkoliv již titulky graficky seděly správně, mně se na nich pořád něco nezdálo. Byl to asi největší kolotoč změn v celé práci.

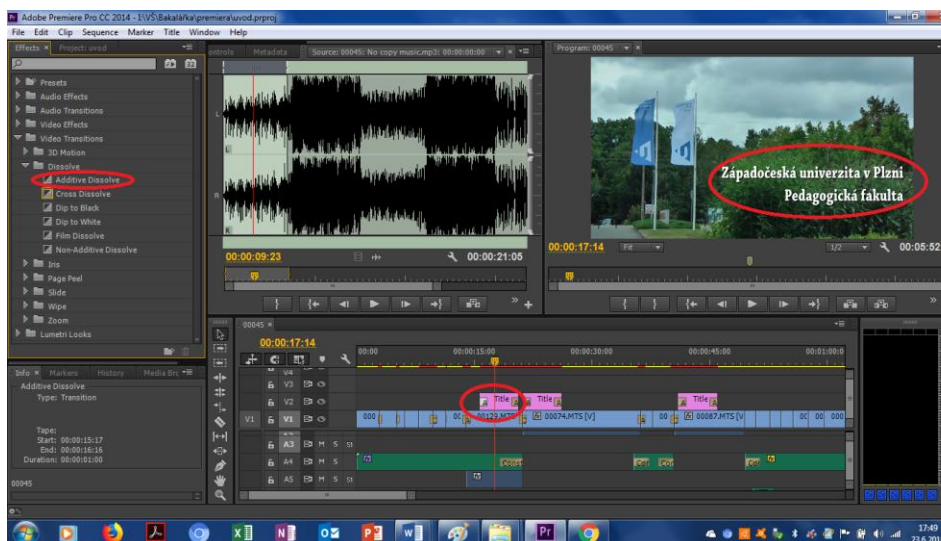
Co se týče úvodního titulku práce, nejprve jsem zvolila špatný záběr pro titulek. Vlajky na záběru byly kompozičně uprostřed obrazu, tudíž jsem měla minimum místa na zasazení titulků. Vymýšlela jsem spoustu možností, kam titulek vložit (viz obr. č. 21). Nakonec jsem záběr přetočila a vyměnila (viz obr. č. 22).

Obrázek 20: Komunikace I

Obrázek 21: Komunikace II

Obrázek 22: Komunikace III

9 Reflexe

Cílem celé práce bylo vytvořit videoklip na Pedagogickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni. Vše jsem si před natáčením musela promyslet a také zvážit fakt, že se může objevit několik komplikací, které by mohly nastat v průběhu natáčení. Příznivost počasí mi zlehčovala práci a já tak mohla rychleji a intenzivněji pracovat na záběrech. Předtím, než jsem začala natáčet, musela jsem se seznámit s kamerou, která mi byla zapůjčena naší katedrou. Vyzkoušela jsem si několik záběrů z domova a experimentovala s určitými efekty a profily, které kamera vlastní. Je důležité se nejprve seznámit s natáčecími prvky, abyste potom mohli psát scénář. Pokud by postup přípravy byl opačný, museli byste některé záběry ze svého scénáře smazat nebo nahradit záběry jinými, jelikož by to kamera nemusela umět zaznamenat tak, jak si scénárista nebo režisér představuje. Píši o přípravě amatérského filmu nebo o přípravě filmu domácího, kdy scénárista je zároveň režisérem i kameramanem. U natáčení jsem nejčastěji používala profil na kameře zvaný *sport*, který umožňuje rychlé dění na záběru snímat tak, aniž by byl pohyb rozmazaný nebo sekaný. Když jsem kamerou hýbala a otáčela jí, například shora dolů, obraz snímaný pohybem byl čistý a přesný. Profil *sport* nejvíce vynikal při sekvencích ohledně tělocviku. Co se světla týče, největším nepřítelem pro mne bylo protisvětlo. Naštěstí kamera měla funkci protisvětla, což obraz světelně vyvážilo.

Při psaní scénáře jsem přemýšlela nad psychologickými aspekty videa tak, aby video zapůsobilo hlavně na adolescenty ve věku patnácti až dvaceti let. Namísto nudných záběrů s doprovodnou hudbou jsem volila prvky reportážní, kdy je divák seznámen s dvěma studenty, kteří vypráví o svém životě na fakultě. Tato interpretace se mi zdála jako nejvěrohodnější. Abych dvojici genderově vyvážila, zvolila jsem dívku a chlapce. Inspirací pro tvoření scénáře mi byla videa, která se nachází v této práci v kapitole o propagačních videích, kdy některá chybovala právě na genderovém nevyvážení nebo používala pouze zdlouhavé záběry s hudebním doprovodem.

Při komunikaci s hlavními aktéry ve videoklipu jsem zjistila, jaké vymoženosti fakulta ještě má. Netušila jsem, že bazén je součástí hodin tělovýchovy.

Největším problémem u natáčení byl nedostatek příslušenství ke kameře. Velmi mi scházel přídavný mikrofon, který by zaznamenal zvuk a hlas mluvící osoby mnohem čistěji a hlasitěji. Nakonec jsem si se zvukem pohrála v programu na počítači. Video jsem stříhala

v programu Adobe Premiere Pro CC, což bylo pro mne velkou novinkou. V programu jsem se učila na základě různých návodů, které se objevují na internetu nebo v průběhu letního semestru na předmětu *Tvorba audiovizuálního pořadu*, na který jsem se záměrně přihlásila kvůli zdokonalování se v počítačových programech.

Delší dobu jsem však strávila nad výběrem hudby. Snažila jsem se hledat nocopyright, což znamená, že nemá žádná autorská práva a mohu ji tak legálně použít pro svůj audiovizuální pořad. Tímto požadavkem se mi zúžil výběr hudby, která by do propagačního videa sedla. Potřebovala jsem rychlou a rytmickou hudbu, kde se nezpívá. Chtěla jsem, aby byla pro diváky příjemná a mohla také doprovázet monolog studenta. Nakonec jsem ji našla na internetových stránkách YouTube. Celkově jsem se svojí prací spokojena. Jediné, co bych změnila a přidala, by byla přídatná technika, jako je mikrofon, osvětlení nebo stativ.

Videoklip, který jsem natočila, je mou první filmařskou prací, ke které mě dovedla právě naše fakulta. Ačkoliv okolí bylo vůči mému výběru kvalifikační práce skeptické, já si momentálně vyzkoušela vše, co nám, studentům, katedra poskytuje.

Doufám, že celkový výsledek videa obohatí všechny diváky stejně tak, jako obohatil mne spolu s prací a tvorbou videa.

Závěr

Prezentovaná bakalářská práce je zaměřena na teoretickou část, která mi byla zároveň inspirací k tvorbě mého audiovizuálního pořadu. A také na praktickou část, kde se věnuji popisu práce u natáčení spolu se střihem a celkovým sestavením videoklipu, který zaznamenává studentský život na Pedagogické fakultě Západočeské univerzity v Plzni.

V teoretické části jsem se zaměřila na charakteristiku dokumentárního, hudebního, propagačního a reportážního filmu. Dále jsem uváděla pravidla pro tvorbu videa, podle kterých jsem se řídila v průběhu natáčení praktické části bakalářské práce.

V praktické části jsem pojala videoklip formou studentského života, jelikož mě příklady jiných propagačních videí utvrdily v tom, že tato cesta nepřímé propagace je lepší volbou pro zaujetí mladé studující generace. Videoklip na téma studentský život na FPE je obohacen dabingem mluveného slova studentů, který popisuje záběry míhající se na obrazovce. Vzhledem k nedostatku příslušenství ke kameře jako je přídavný mikrofon, jsem zvažovala dabování i mé osoby v záběrech, kde byl velký komunikační šum a ruch z ulice.

Snažila jsem se ve videu přímo i nepřímo zodpovědět klíčové otázky potencionálních uchazečů, jako jsou: Co mi škola dá? Jak vypadá zázemí školy? Kdo tam učí? Jaké budu mít uplatnění?

Výsledkem celé práce je videoklip na Pedagogickou fakultu, který jsem pojala nejlépe, jak jsem mohla.

Resumé

Tato bakalářská práce představuje teoretickou část, která se věnuje významu využití dokumentárního, hudebního a propagačního videa, které audiovizuálně dokumentuje a propaguje život a činnosti školských zařízení a vzdělávacích institucí. A také praktickou část, kde autorka vytvořila videoklip s tematikou života na vysoké škole FPE ZČU v Plzni. Videopořad je doplněn popisem vysokoškolského prostředí, ve kterém byl pořízen. Realizace je provedena formou digitálního videa ve full HD rozlišení, včetně grafiky a titulků.

Začátek teoretické práce se věnuje charakteristice dokumentárního, hudebního, reportážního nebo propagačního filmu na základě různých příkladů. V další části dokumentu se nachází spojení videa a vizuální kultury, neboli filmu a umění. Nadcházející část práce se zaměřuje na tvorbu videa, kameru a střihy. Závěr shrnuje reflexy autorky. Celkově se dokument zabývá teoretickými fakty a pravidly při tvorbě videa, které autorku inspirovaly k natáčení a úpravě videoklipu.

Resume

This thesis represents theoretical part, which deals with the significance of the use of documentary, musical and promotional video, which audio visually documents and promotes life and activities of the school facilities and educational institutes. And also, the practical part, where the author created a video about life at the university FPE ZČU in Pilsen. Video is completed by the description of the university environment of the university where the video was taken. The implementation is done in the form of full HD digital video, including the graphics and subtitles.

The beginning of the theoretical part deals with the characteristics of documentary, musical, reportage or promotional movie based on the various examples. In the next part of the document is the connection of video and visual culture, or movie and art. The following part of the work deals with the creation process of the video, camera and cuts. The conclusion sums the reflections of the author. Overall the document deals with the theoretical facts and rules connected to making a video, which inspired the author to make and edit the video.

Seznam použité literatury a zdrojů

Monografie

BORDWELL, David a Kristin THOMPSON. *Umění filmu: úvod do studia formy a stylu*. Praha: Nakladatelství Akademie múzických umění, 2011. ISBN 978-80-7331-217-6.

GAUTHIER, Guy. *Dokumentární film, jiná kinematografie*. Praha: Akademie múzických umění, 2004. ISBN 80-7331-023-6.

GRYGAR, Mojmir. *Umění reportáže*. Praha: Československý spisovatel, 1961.

KRÁTKÁ, Jana a Patrik VACEK. *Audiovizuální edukace jako součást mediální výchovy*. Brno: Masarykova univerzita, 2008. ISBN 978-80-210-4684-9.

MAŠEK, Jan. *Základy tvorby audiovizuálního pořadu a fotografie*. Plzeň: Západočeská univerzita, 2000. ISBN 80-7082-608-8.

SUCHÁNEK, Vladimír. *Topografie transcendentních souřadnic filmového obrazu: úvod do problematiky uměleckého obrazu jako duchovně-estetické skutečnosti*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. ISBN 80-244-0417-6.

VALUŠIAK, Josef. *Základy střihové skladby*. 3., rozš. vyd. Praha: FAMU, 2005. ISBN 80-7331-039-2.

Internetové zdroje

NOVOTNÝ, Jan. Hudební videoklip jako reklama na školu: 7 příkladů absolutních propadáků i dobře zvládnutých kampaní. In: *Markething.cz* [online], 2018 [cit. 2013-02-24]. ISSN 1805 – 4991. Dostupné z: <http://www.markething.cz/hudebni-videoklip-jako-reklama-skolu>

PAVLŮ, Ondřej. Propagační videa českých vysokých škol: Díl 1. *Markething.cz* [online]. 24. února 2013 [cit. 2013-02-24]. ISSN 1805-4991. Dostupné z: <http://www.markething.cz/propagacni-videa-ceskych-vysokych-skol-dil-1>

Seznam obrázků

Obrázek 1: Slezská univerzita v Opavě I	16
Obrázek 2: Slezská univerzita v Opavě II	16
Obrázek 3: KTF UK I	17
Obrázek 4: KTF UK II	18
Obrázek 5: Fakulta sociálních věd UK.....	1818
Obrázek 6: ČZU	19
Obrázek 7: Velký celek.....	32
Obrázek 8: Celek.....	32
Obrázek 9: Tělocvik.....	33
Obrázek 10: Věrka jde do školy	33
Obrázek 11: Výuka angličtiny	34
Obrázek 12: Záběr z hodiny chemie	34
Obrázek 13: Věrka s kuchařkou	34
Obrázek 14: Polodetail	35
Obrázek 15: Hudba	36
Obrázek 16: Efekty I.....	36
Obrázek 17: Efekty II.....	37
Obrázek 18: Efekty III.....	37
Obrázek 19: Střih	38
Obrázek 20: Komunikace I	43
Obrázek 21: Komunikace II	43
Obrázek 22: Komunikace III	43